

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 64272063-610- 388818
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-36476)

GÜNLÜDÜR
11-03-2026

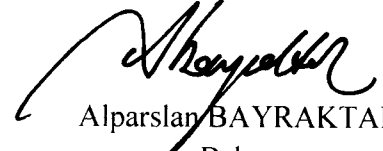
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7/36476
GK 45

İlgi : 20/11/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1738383 sayılı yazınız.

Hakkari Milletvekili Sayın Vezir Coşkun PARLAK'ın tarafıma tevcih ettiği 7-36476 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99'uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Alparslan BAYRAKTAR
Bakan

Ek: 7-36476 Esas Numaralı Önerge Cevabı (2 Sayfa)

**HAKKÂRİ MİLLETVEKİLİ SAYIN VEZİR COŞKUN
PARLAK'IN YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN
CEVAPLAR**

**DÖNEM
28-4**

**ESAS NO
7-36476**

Maden sahalarında arama ve işletme ruhsat süreçlerinden sonra ruhsat sahipleri tarafından madencilik faaliyetlerine başlanabilmesi için “işletme izni” alınması gerekmekte olup, mevcut sahaların çok küçük bir alanına tekabül eden ve fiili olarak madencilik faaliyetinin yürütüldüğü alanı ifade eden işletme iznli alanlarda faaliyete başlanabilmesi için izin alanına yönelik olarak 3213 sayılı Maden Kanunu’nun 7’nci maddesinde belirtilen; mülkiyet izninin (orman/mera/tapulu arazi vb.), ÇED Belgesi’nin, İş Yeri Açma ve Çalışma Ruhsatı’nın ve ilgili Bakanlık/Kurumlardan alınması zorunlu olan diğer tüm izinlerin (Sit, Milli Parklar, Turizm Bölgeleri Alanları ve Merkezleri ile Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgeleri ve duyarlı bölgeler için vb.) tamamlanması gerekmektedir.

Yapılacak olan madencilik faaliyetinin çevreye olan etkilerinin yerel halkla beraber ilgili kurumlarca etraflıca değerlendirildiği söz konusu izin süreçlerini tamamlayamayan hiçbir ocağın açılmasına ise Bakanlığımızca müsaade edilmemekte olup, bu bağlamda tek başına arama ve/veya işletme ruhsatına sahip olunması fiili olarak madencilik faaliyetlerinin başlatılabilmesi için yeterli olmamaktadır.

Bu bilgiler ışığında; Hakkâri ilimiz sınırları içerisinde 2020-2025 yılları arasında 129 adet maden ruhsatı verilmiş olup, bu ruhsatların 90 adedi aktif durumdadır.

Hakkâri ilimiz dahilinde 119 adet arama ruhsatı ve 41 adet işletme ruhsatı bulunmaktadır. Söz konusu işletme ruhsatlı sahalarından 26 adetinin işletme izni bulunmakta olup, 2024 yılı işletme faaliyet raporlarına göre 12 ruhsatta üretim faaliyeti gerçekleştirilmiştir. Hakkâri ilimizde faaliyet gösteren maden ocaklarının yer aldığı ilçeler ile bu ocaklardan çıkarılan maden türleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

İlçe adı	Maden Türü
Çukurca	Çinko, Kurşun
Derecik	Kalker
Merkez	Çinko, Kurşun, Kalker
Şemdinli	Demir, Bakır, Kalker, Manganez
Yüksekova	Kalker

3213 sayılı Maden Kanunu’nun 16’ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “II. Grup (b) bendi ve IV. Grup madenler dışındaki ruhsatlar ihale ile verilir. I. Grup, II. Grup (a) ve (c) bendi madenler için doğrudan işletme ruhsatı verilir. II. Grup (b) bendi, III. Grup, IV. Grup madenler, V. Grup madenler arama ruhsatı ile aranır. II. Grup (b) bendi ve IV. Grup madenler için yapılan müracaatların işletme ruhsat taban bedeli ödenerek yapılması zorunlu olup müracaatlarda öncelik hakkı esastır.” hükmü kapsamında 2004-2025 yılları arasında Hakkâri ilimizde ilk müracaat veya ihale yoluyla 160 adet maden ruhsatı verilmiş olup, verilen ruhsatların gerçek veya tüzel kişilere göre dağılımı ise 27 adet gerçek kişi, 12 adet özel hukuk tüzel kişi (yabancı) ve 121 adet özel hukuk tüzel kişi (yerli) şeklindedir.

Şirket isimleri ve bu şirketlerin faaliyetlerinin detaylarına ilişkin olarak ise; Maden Yönetmeliği’nin “Sicilin incelenmesi” başlıklı 97’nci maddesinde “...İlgisini inanılır kılan herkes, sicil kayıtlarının maden sicil memurlarından biri huzurunda gösterilmesini isteyebilir” şeklinde düzenleme yer almakta olup, bu çerçevede işletmelerin isimleri ve ruhsat bilgileri doğrudan açık bilgi şeklinde paylaşılamamaktadır. Nitekim aynı konuya ilişkin daha önce Bakanlığımız aleyhine açılan dava üzerine Ankara 16. İdare Mahkemesi tarafından verilen E:2016/2684, K:2018/177 sayılı kararda özetle; “...4982 sayılı Kanunun 23’üncü maddesiyle ve Yönetmeliğin 34’üncü maddesiyle “ticari sır” kapsamındaki bilgi ve belgeye erişimi kısıtlayan kuralın, bir ticari işletme veya şirketin faaliyet alanı ile ilgili yalnızca belirli sayıdaki mensupları ve diğer görevlileri tarafından bilinen, elde edilebilen, özellikle rakipleri tarafından öğrenilmesi halinde zarar görme ihtimali bulunan ve üçüncü kişilere ve kamuya açıklanmaması gereken, işletme ve şirketin ekonomik hayattaki başarı ve verimliliği için büyük önemi bulunan; iç kuruluş yapısı ve organizasyonu, mali, iktisadi, kredi ve nakit durumu, araştırma ve

**HAKKARİ MİLLETVEKİLİ SAYIN VEZİR COŞKUN
PARLAK'IN YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN
CEVAPLAR**

**DÖNEM
28-4**

**ESAS NO
7-36476**

geliştirme çalışmaları, faaliyet stratejisi, hammadde kaynakları, imalatının teknik özellikleri, fiyatlandırma politikaları, pazarlama taktikleri ve masrafları, pazar payları, toptancı ve perakendeci müşteri potansiyeli ve ağları, izne tâbi veya tâbi olmayan sözleşme bağlantılarına ilişkin veya bu gibi bilgi ve belgeler kapsamında değerlendirilmesi gerekmektedir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri ile ticari sır kavramının birlikte değerlendirilmesinden; şirketlerin pazar payları, müşteri potansiyeli ve ağlarına, izne tâbi veya tâbi olmayan sözleşme bağlantılarına ilişkin bilgilerin ticari sır kapsamında kaldığı, ticari sır olarak nitelendirilebilecek belgelerin ise 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu kapsamında değerlendirilmeyeceği açıktır.” denilmek suretiyle şirket isimleri, kapasite bilgileri vb. hususların ticari sır kapsamında olduğu ve kamuya açıklanmaması gerektiği ifade edilmiş olup, açılan bu davanın reddine karar verilmiştir. Bu karar üzerine yapılan istinaf başvurusu da Ankara Bölge İdare Mahkemesi 12. İdari Dava Dairesinin E.2018/836, K.2018/1092 sayılı kararıyla reddedilerek karar kesinleşmiştir.

Bununla birlikte, yapılacak olan madencilik faaliyetinin çevreye olan etkilerinin yerel halkla beraber ilgili kurumlarca etraflıca değerlendirildiği ÇED sürecine ilişkin işlemler Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı uhdesinde yürütülmekte olup, bu çerçevede Önerge içeriğinde yer alan ve diğer bakanlıkların görev alanına giren hususlara ilişkin bilgilerin ilgili kurum/kuruluşlardan alınmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.